

กฎหมายต้นแบบว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีก่อการร้าย MODEL LAW ON PROCEDURAL OF TERRORISM CASE

พงษ์ศักดิ์ อโนทัย

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

422 ถนนพญาไท วังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

Pongsak Anothai

ANTI-MONEY LAUNDERING OFFICE

422 Phayathai Road, Wangmai, Pathumwan, Bangkok 10330

E-mail : Phongsak_a@amlo.go.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย อันเป็นผลมาจากกระบวนการดำเนินคดีทางอาญาของประเทศไทย เพื่อจัดทำกฎหมายต้นแบบ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีก่อการร้าย โดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การมีส่วนร่วมออกแบบ และการประชุมรับฟังความเห็น

ข้อค้นพบจากการวิจัย คือ ปัญหาการปราบปรามผู้ก่อการร้ายจะได้ผลเมื่อสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดไปลงโทษได้ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่เหมาะสมกับการดำเนินคดีที่จะเอาตัวผู้ก่อการร้ายไปลงโทษได้ การวิจัยจึงจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีก่อการร้าย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการที่เหมาะสมในการดำเนินคดีก่อการร้าย โดยมีโครงสร้างกฎหมายประกอบด้วย กระบวนการดำเนินคดีในชั้นก่อนพิจารณา การสืบสวน กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่คดีก่อการร้าย การดักฟังด้วยเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์มาตรการอำพรางหรือการแฝงตัว การสอบสวน กำหนดให้มีพนักงานสอบสวนคดีก่อการร้าย การกันผู้ต้องหาเป็นพยาน การต่อรองคำรับสารภาพ และอัยการร่วมสอบสวน การค้นในที่รโหฐาน การค้นตัวบุคคลหรือยานพาหนะ การจับกุม การควบคุมตัวตามความจำเป็น ในชั้นพิจารณา กำหนดให้มีการพิจารณา ระบบไต่สวน และระบบผู้พิพากษาสมทบ และชั้นการพิพากษาใช้การฝึกอบรมแทนการลงโทษ

ข้อเสนอแนะของการวิจัย คือ ควรมีการออกเป็นกฎหมายด้านวิธีสบัญญัติที่มีความเป็นเอกภาพ สำหรับการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย และการจัดทำกฎหมายลำดับรอง เพื่อรองรับการปฏิบัติตามกฎหมายต้นแบบ ด้านนโยบาย และด้านการบริหารจัดการ ข้อเสนอแนะหัวข้อวิจัยต่อไป คือ การจัดตั้งศาลอาญาคดีความมั่นคงหรือศาลก่อการร้าย การกำหนดฐานความผิดและโทษสำหรับความผิดฐานก่อการร้าย และการคุ้มครองพยานคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

คำสำคัญ : การป้องกัน การปราบปราม การก่อการร้าย ความมั่นคง วิธีพิจารณาคดี

Abstract

This research aimed to study the problem of prevention and suppression of terrorism. As a result of the criminal proceedings in Thailand To prepare a prototype law On terrorist proceedings Using the qualitative research methodology Consists of research papers In-depth interviews Design engagement And an opinion meeting

The findings from the research are that the problem of suppression of terrorists is effective when the offender can be punished. The Criminal Procedure Code is not suitable for Prosecution that could take the terrorists to punish The research therefore made the model law on Method of trial for terrorism Set rules Appropriate methods and measures to implement Terrorist case With a legal structure consisting of The prosecution process in the pre-investigation stage requires the presence of terrorist officers. Wiretapping with electronic instruments Measures for concealing or infiltrating the investigation require a terrorist investigation officer. Blocking the accused as a witness Confession bargain And joint prosecutors investigating A private search Search of person or vehicle, arrest, detention as necessary In the review class Determine the investigation system. And the associate judge system And the judgment or Use training instead of punishment.

The research recommendation is that a uniform legislation should be enacted for prosecuting terrorism offenses. And the preparation of secondary law To support compliance with the model law, policy and management aspects Suggestions for the next research topic is the establishment of the criminal court, the security case or the terrorist court. Determination of the base offense and the punishment for the offense of terrorism And witness protection against terrorism offenses.

Keywords : Prevention, Suppression of terrorism, security, Judicial procedure

บทนำ

ปัญหาการก่อการร้ายของประเทศไทยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเหตุการณ์เริ่มรุนแรงขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ได้มีการปล้นอาวุธปืนสงครามค่ายกองพันพัฒนาที่ 4 หรือค่ายปิเหล็ง อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส และได้ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน สภาพเศรษฐกิจ สังคมและกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งมาตรการที่จะช่วยให้สถานการณ์ดีขึ้น คือ การกำหนดนโยบายและแนวทางของรัฐบาลในการอำนวยความสะดวก บริหารจัดการ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรมนุษย์ การบริหารจัดการภาครัฐและการพัฒนาเพื่อความมั่นคง และอีกมาตรการที่สำคัญ

ที่จะทำให้สถานการณ์ดีขึ้นและเพื่อให้เกิดความมั่นคงของชาติได้นั้นคือ การมีมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายที่มีประสิทธิภาพ โดยการมีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการที่เหมาะสมอันเป็นเครื่องมือของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องและให้ศาลพิพากษาลงโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำในขณะเดียวกันการนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษอาจไม่ใช่วิธีการที่ดีที่สุด แต่บางกรณี การให้โอกาสผู้กระทำความผิดด้วยความหลงผิดหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ได้มีโอกาสกลับตัวและกลับมาอยู่ในสังคมอย่างสงบสุขอีกครั้งอาจจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมกว่าการลงโทษเมื่อคำนึงถึงการรักษา ความมั่นคงของชาติ รัฐจึงไม่ควรมุ่งเน้นแต่การลงโทษผู้กระทำความผิดโดยหวังแค่เพียงว่าจะทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเข็ดหลาบไม่กล้ากระทำความผิดขึ้นอีกรวมถึงการปรามไม่ให้ผู้อื่นกระทำความผิดหรือเอาเป็นแบบอย่างเท่านั้นแต่สมควรมีมาตรการบางอย่างแทนการลงโทษเพื่อให้เกิดความร่วมมือกับรัฐในการแก้ปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคง ซึ่งทั้งการมีมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายและการใช้มาตรการอย่างอื่นแทนการลงโทษล้วนแล้วแต่จะส่งผลให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นได้ในสังคม

การดำเนินคดีก่อการร้ายโดยใช้กฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรมเฉพาะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการที่เหมาะสมทั้งในขั้นก่อนการพิจารณา ประกอบด้วย การสืบสวน การสอบสวน การค้น และการจับกุมและควบคุมตัว ในขั้นพิจารณา ประกอบด้วย ระบบการพิจารณาแบบไต่สวน ระบบผู้พิพากษาสมทบ และในขั้นหลังพิจารณาพิพากษา ประกอบด้วย การฝึกอบรมแทนการลงโทษ จึงเป็นมาตรการทางกฎหมายที่ควรนำมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย กล่าวคือ นอกจากจะนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษเพื่อให้เกิดความเข็ดหลาบไม่กล้ากระทำความผิดขึ้นอีกและการปรามไม่ให้ผู้อื่นกระทำความผิดหรือเอาเป็นแบบอย่างแล้ว ยังทำให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับรัฐในการแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติอีกด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความจริงจังของรัฐในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายที่นับว่าจะทวีความรุนแรงขึ้นส่งผลให้เกิดความมั่นคงอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาคำตอบของปัญหาการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายโดยใช้แนวคิด ทฤษฎี หลักการ กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศและกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีก่อการร้ายในการวิเคราะห์
2. เพื่อนำคำตอบไปจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาชญากรรม

สมมติฐานของการวิจัย

การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายคือการมีหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่เหมาะสมพร้อมทั้งมีกฎหมายต้นแบบที่มีโครงสร้าง องค์ประกอบของกฎหมายประกอบด้วยการดำเนินคดีในชั้นก่อนพิจารณาชั้นพิจารณาพิพากษา ชั้นหลังพิจารณาพิพากษาที่นำมาใช้บังคับเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายมีประสิทธิภาพส่งผลให้นำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษได้มากขึ้นและลดปัญหาการก่อการร้ายลงไปได้

ขอบเขตการศึกษาวิจัย

การศึกษานี้ได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี หลักการ กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีก่อการร้ายมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบไปสู่การจัดทำกฎหมายวิธีพิจารณาความผิดก่อการร้าย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและมาตรการที่เหมาะสมในการดำเนินคดีก่อการร้าย ทั้งในชั้นก่อนพิจารณา ชั้นพิจารณา และชั้นหลังพิจารณาพิพากษาของศาลสำหรับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายให้มีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อได้คำตอบอันเป็นผลผลิตของการวิจัย คือ ต้นแบบของกฎหมายวิธีพิจารณาความผิดก่อการร้าย ซึ่งเป็นกฎหมายต้นแบบ (Model Law) ที่ใช้เป็นแนวทางสำหรับการออกกฎหมายแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ หรือพัฒนาเพื่อเสนอต่อรัฐบาลในการจัดทำกฎหมายวิธีพิจารณาความผิดก่อการร้ายโดยคาดหวังว่าประโยชน์ที่ได้จากกฎหมายจะเป็นประโยชน์ ดังนี้

- 1) ด้านอาชญากรรม คือ การมีกฎหมายวิธีสบัญญัติเฉพาะสามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดให้ได้รับโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ
- 2) ด้านความมั่นคง คือ ลดปัญหาอาชญากรรมก่อการร้าย ทำให้ประชาชนและประเทศชาติไม่ได้รับผลกระทบต่ออาชญากรรมประเภทนี้ ส่งผลให้ประเทศชาติเกิดความมั่นคงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจและบ้านเมืองมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- 3) ด้านระหว่างประเทศ คือ ประเทศไทยมีกฎหมายที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อรองรับความร่วมมือระหว่างประเทศโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียน
- 4) ด้านองค์ความรู้ใหม่ คือ กระบวนการจัดทำกฎหมายที่เปิดโอกาสให้นักวิชาการในกระบวนการยุติธรรม และประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการออกแบบกฎหมายซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วยการวิจัยเอกสาร วิเคราะห์ความเป็นมา และแนวคิดเรื่องการก่อการร้าย ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีก่อการร้าย ประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักสิทธิมนุษยชน ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรม ทฤษฎีกระบวนการนิติธรรม กฎหมายระหว่างประเทศที่สำคัญเกี่ยวกับการก่อการร้ายและจำเป็นในการอนุวัติการกฎหมายภายในของประเทศไทย ได้แก่ อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979 (International on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination 1979 - CERD) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1966 (International Covenant on Civil and Political Right 1966 - ICCPR) อนุสัญญาว่าด้วยต่อต้านการทรมาน และการปฏิบัติหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ.1984 (Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment 1984 - CAT) อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 (United Nations Convention against Transnational Organize Crime, 2000 - UNTOC) ตลอดจนการดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาความผิดก่อการร้ายของต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นการศึกษากฎหมายของประเทศในระบบ Common Law และประเทศที่ใช้กฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษร Civil Law สำหรับกฎหมายที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ หมวด 10 ศาล และหมวด 16 การปฏิรูปประเทศ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายพิเศษซึ่งเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารในการรักษาความมั่นคงของชาติรวมทั้งการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ได้แก่ พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2457 พระราชบัญญัติรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีก่อการร้าย ได้แก่ พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2548 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 กฎหมายสารบัญญัติและวิธีสบัญญัติเฉพาะ ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. 2559 พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาความคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาความคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) การมีส่วนร่วมออกแบบกฎหมาย (Participatory Design , Co-design) เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง (Stakeholders) ในการปฏิบัติตามกฎหมายและผู้อาจถูกดำเนินการภายใต้กฎหมายดังกล่าว ร่วมกันให้ความคิดเห็นและข้อเสนอ

ที่ต้องการให้มืออยู่ในร่างกฎหมายประกอบด้วย กลุ่มประชาชนในพื้นที่ กลุ่มนักวิชาการและนักสิทธิมนุษยชน กลุ่มเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม และกลุ่มนักกฎหมาย และสุดท้ายคือการประชุมรับฟังความคิดเห็น (Hearing) โดยเชิญผู้ที่เคยให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและจากกระบวนการมีส่วนร่วมออกแบบกฎหมาย รวมทั้งหน่วยงานเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรม นักกฎหมาย นักวิชาการและประชาชนในพื้นที่ที่มีเหตุการณ์ก่อการร้ายเกิดขึ้นและได้รับผลกระทบโดยตรงเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น

สรุปผลการวิจัย

คำตอบที่ได้จากการวิจัย คือ กฎหมายต้นแบบว่าด้วยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดี ก่อการร้าย โดยมีโครงสร้างกระบวนการพิจารณาคดี ประกอบด้วย

1. กระบวนการขั้นก่อนพิจารณา

จากข้อค้นพบของการวิจัยสรุปได้ว่า สาเหตุที่มาของปัญหากระบวนการดำเนินคดีก่อการร้าย ในขั้นก่อนพิจารณา ได้แก่ ปัญหาในเรื่ององค์ความรู้ และคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ในการสืบสวนและสอบสวน หลักเกณฑ์และวิธีการในการสืบสวนและสอบสวน การค้น และการจับกุม และควบคุมตัวที่ยังมีข้อจำกัดไม่เหมาะสมกับการดำเนินคดีก่อการร้าย ดังนี้

1.1 การสืบสวน ได้แก่ เจ้าหน้าที่คดีก่อการร้าย การดักฟังด้วยเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือการเข้าถึงข้อมูล และมาตรการในการอำพรางหรือแฝงตัว

การสืบสวนเป็นกระบวนการในการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเพื่อดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิดทางอาญา โดยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอันเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติได้บัญญัติให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนโดยเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองมีอำนาจตามพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 กำหนดให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองมีอำนาจสืบสวนเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยภายในเขตท้องที่ของตนส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจสืบสวนทั่วราชอาณาจักรและในกระบวนการยุติธรรมคดีก่อการร้ายในภาวะฉุกเฉินหรือภาวะวิกฤตมีเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นรวมถึงเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร มีอำนาจสืบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายด้วยตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. 2457 และพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายจึงมีหลายหน่วยด้วยกันโดยไม่ต้องทำการสืบสวนด้วยกันและไม่จำเป็นต้องมีองค์ความรู้ด้านกฎหมายทั้งที่การสืบสวนนั้นคือการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานอันนำไปสู่การพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นศาล และหลักเกณฑ์และวิธีการสืบสวนนั้นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่ได้บัญญัติให้ใช้วิธีการสืบสวนโดยการดักฟังด้วยเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์หรือการเข้าถึงข้อมูล และมาตรการอำพรางหรือการแฝงตัว เจ้าหน้าที่ฝ่าย

ปกครองหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงไม่อาจใช้มาตรการดังกล่าวในการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานได้เว้นแต่กระบวนการยุติธรรมในภาวะฉุกเฉินแต่ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคนเดียวเท่านั้น ถือเป็นข้อจำกัดในการใช้อำนาจตามกฎหมายไม่อาจแสวงหาพยานหลักฐานมาดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในคดีที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะอย่างคดีก่อการร้ายซึ่งเป็นคดีที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากคดีอาญาทั่วไป โดยผู้กระทำความผิดใช้อาวุธหรือเครื่องมือที่มีอำนาจทำลายล้างสูงในการกระทำความผิดและปกปิดวิธีดำเนินการหรือทำลายพยานหลักฐาน อีกทั้งมีการกระทำในลักษณะที่เป็นองค์กรหรือเครือข่ายขบวนการยากแก่การแสวงหาพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดทำให้ผู้กระทำความผิดหลุดพ้นจากการถูกดำเนินคดีและกลับมาก่อทำความผิดซ้ำอย่างต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อประโยชน์มหาชนและความมั่นคงของรัฐ เว้นแต่คดีก่อการร้ายนั้นคณะกรรมการสอบสวนคดีพิเศษมีมติให้ใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 หรือการก่อการร้ายนั้นมีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ และดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดกับผู้ก่อการร้ายในความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติด้วยตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 จึงจะใช้การสืบสวนโดยวิธีการดังกล่าวได้

ข้อค้นพบจากการวิจัยสรุปว่า การกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่คดีก่อการร้าย ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีชั้นยศร้อยตำรวจตรี ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง) ตั้งแต่ระดับปฏิบัติกรขึ้นไป ข้าราชการทหารมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตรี เรือตรีหรือเรืออากาศตรีขึ้นไปซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายและมีคุณวุฒิโดยมีองค์ความรู้ที่เหมาะสมในการใช้อำนาจตามกฎหมายรวมถึงการยกเว้นกรณีจำเป็นให้ข้าราชการที่มียศต่ำกว่ากรณีดังกล่าวเพื่อประโยชน์แก่การสืบสวน ทำให้การแสวงหาพยานหลักฐานอันเกี่ยวกับคดีได้ครอบคลุมมากขึ้น รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสืบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายให้ชัดเจนเพื่อประโยชน์ในการแสวงหาพยานหลักฐาน ประกอบด้วยการดักฟังด้วยเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์หรือการเข้าถึงข้อมูลและมาตรการอำพรางหรือการแฝงตัวซึ่งแม้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ครอบคลุมถึงความสำคัญของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่จะไม่ถูกกระทำให้เกิดความเดือดร้อน รำคาญ หรือเสียหาย แต่ก็ย่อมส่งผลต่อการรับฟังพยานหลักฐานของศาลนำไปสู่การลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายได้มากขึ้นอันเป็นผลดีต่อกระบวนการยุติธรรมมากกว่าผลกระทบซึ่งเกิดจากการล่วงล้ำหรือก้าวล่วงข้อมูลส่วนบุคคล

ในเรื่องการสืบสวนสอดคล้องกับตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา 32 วรรคแรก ได้บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว วรรคสอง บัญญัติว่า การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำไม่ได้เว้นแต่อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ บทบัญญัติ

ดังกล่าวบัญญัติขึ้นเพื่อรับรองสิทธิและเสรีภาพในความเป็นอยู่ส่วนบุคคลของปวงชนชาวไทยอันเป็นหน้าที่ที่มนุษย์ทุกคนต้องเคารพ โดยเฉพาะเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด หากไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้อำนาจกระทำการอันเป็นการละเมิดหรือกระทบสิทธิส่วนบุคคลที่ย่อมกระทำการดังกล่าวไม่ได้ แต่รัฐนอกจากมีหน้าที่ต้องเคารพสิทธิและเสรีภาพของพลเมืองโดยไม่กระทำการละเมิดสิทธิและเสรีภาพเสียเองแล้ว รัฐยังมีหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 52 ซึ่งกำหนดสาระสำคัญให้รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน การออกกฎหมายให้อำนาจรัฐ โดยใช้อำนาจผ่านทางเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการละเมิดสิทธิและเสรีภาพบางประการของประชาชนเพื่อรักษาประโยชน์มหาชนและความมั่นคงของรัฐจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยการกำหนดให้มีการดักฟังด้วยเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์หรือการเข้าถึงข้อมูลมาตรการอำพรางหรือการแฝงตัวไว้ในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีก่อการร้าย พ.ศ. ที่จัดทำขึ้นมา เพื่อเป็นเครื่องมือของรัฐในการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายแม้จะเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลของประชาชนแต่ก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ที่รัฐจะต้องมีเครื่องมือทางกฎหมายจัดการกับผู้กระทำความผิดอาญาร้ายแรงเพื่อรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชนอย่างไรก็ตามการใช้อำนาจในการสืบสวนโดยวิธีการนี้พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีก่อการร้าย พ.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ โดยต้องได้รับอนุญาตจากศาลหรือมีหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติอย่างชัดเจน ไม่ได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานอย่างอิสระตามอำเภอใจอันอาจเกิดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลของประชาชนมากเกินไป อีกทั้งความรู้ความสามารถและคุณสมบัติเฉพาะของเจ้าพนักงานผู้ใช้อำนาจก็มีความสำคัญต่อการใช้อำนาจตามกฎหมายเช่นเดียวกันพระราชบัญญัตินี้จึงได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับผู้ใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อให้การใช้ดุลพินิจตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสมเหตุสมผลและตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้น สอดคล้องกับหลักนิติธรรมในประเด็นสาระสำคัญการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐต้องใช้อำนาจตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้น

1.2 การสอบสวน ได้แก่ พนักงานสอบสวนคดีก่อการร้าย มาตรการต่อรอง คำรับสารภาพ การกันผู้ต้องหาเป็นพยาน และอัยการร่วมสอบสวน

การสอบสวนเป็นกระบวนการในการเกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่น ๆ ตามกฎหมายซึ่งพนักงานสอบสวนได้กระทำไปเกี่ยวกับความคิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อที่จะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ โดยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้ข้าราชการตำรวจที่มียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีมีอำนาจสอบสวนและหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะคดีความผิดเกิดขึ้นในเขตอำนาจของตนเท่านั้น เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวก จึงให้พนักงานสอบสวนที่ผู้ต้องหาหรือถูกจับได้ในเขตอำนาจเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือเป็นกรณีความผิดเกี่ยวเนื่องจึงให้พนักงานสอบสวนท้องที่ใดท้องที่หนึ่งมีอำนาจสอบสวน และปลัดอำเภอไม่มี

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการสอบสวนคดี ก่อการร้ายด้วยแต่อย่างใด ในคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายซึ่งมีลักษณะและรูปแบบการกระทำความผิดในลักษณะองค์กรหรือเครือข่ายขบวนการเชื่อมโยงกันหลายพื้นที่การให้พนักงานสอบสวนที่มีชั้นยศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีซึ่งยังมีประสบการณ์น้อยไม่มีองค์ความรู้รอบด้านเกี่ยวกับการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานและการจำกัดอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบในการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาข้อมเป็นอุปสรรคและข้อจำกัดในการแสวงหาพยานหลักฐานในการดำเนินคดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้ในคราวเดียวกันทั้งกลุ่มเครือข่ายหรือขบวนการ นอกจากนี้ยังพบว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับหลักการต่อรองคำรับสารภาพและการกันผู้ต้องหาเป็นพยานอย่างชัดเจน จึงเป็นปัญหาการใช้ดุลยพินิจในการใช้วิธีการดังกล่าวเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดในกรณีไม่สามารถแสวงหาพยานหลักฐานอื่นใดได้แล้ว นอกจากคำรับสารภาพและคำให้การที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินคดีกับกลุ่มขบวนการหรือเครือข่ายก่อการร้าย อีกทั้งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่ได้บัญญัติให้อัยการร่วมสอบสวนในคดีอาญารวมถึงคดีก่อการร้ายด้วย จึงทำให้สำนวนการสอบสวนเกิดความบกพร่องต้องมีการสอบสวนเพิ่มเติมส่งผลให้มีการควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยนานเกินความจำเป็นอันเป็นผลมาจากความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม และในกรณีที่ระยะเวลาในการควบคุมตัวมีอยู่อย่างจำกัดทำให้ต้องมีการฟ้องคดีไปก่อนความบกพร่องดังกล่าว จึงนำไปสู่การพิพากษายกฟ้องปล่อยตัวผู้กระทำความผิดไปรวมถึงคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่มีข้อเท็จจริงเดียวกันแต่ผลของคดีต่างกันอันเป็นผลมาจากการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานของพนักงานสอบสวน

ข้อค้นพบจากการวิจัยสรุปได้ว่า การแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานและพนักงานฝ่ายปกครอง (ปลัดอำเภอ) ที่เป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองประจำท้องที่ซึ่งสัมผัสกับพื้นที่และเข้าใจอัตตลักษณ์ของพื้นที่เป็นอย่างดีร่วมกันสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายทั่วราชอาณาจักร โดยมีพนักงานอัยการร่วมสอบสวนหรือคำแนะนำและตรวจสอบพยานหลักฐานตั้งแต่ชั้นเริ่มการสอบสวน และคำรับสารภาพของผู้กระทำความผิดหรือคำให้การของผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันถือเป็นพยานสำคัญอันจะนำไปสู่การลงโทษผู้กระทำความผิดนั่นเองหรือผู้ร่วมกระทำความผิดสำคัญอื่น ทำให้การสอบสวนอันเป็นต้นธารของกระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถพิสูจน์ข้อเท็จจริงในชั้นพิจารณาของศาลให้ปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยกระทำความผิดจริง ส่งผลให้ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยสำหรับความผิดที่ได้กระทำสร้างความยุติธรรมที่น่าเชื่อถือของประชาชนและผู้ที่จะกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายมีความเกรงกลัวต่อความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายบ้านเมือง สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 68 ซึ่งรัฐต้องจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม

1.3 การค้น ได้แก่ การค้นในทึรโหฐานโดยไม่มีหมายค้นแต่มีเหตุสงสัยตามสมควรและการค้นตัวบุคคลหรือยานพาหนะ

การค้นเป็นกระบวนการในการแสวงหาพยานหลักฐานอันเกี่ยวกับการดำเนินคดีหรือเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา การค้นในทึรโหฐานโดยไม่ต้องมีหมายค้นแต่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อหาตัวบุคคลที่กระทำความผิดซึ่งหนีและขณะถูกไล่จับไม่ได้หนีเข้าไปซุกซ่อนในทึรโหฐานต้องมี “เหตุอันควรแน่นแฟ้น” ว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวในทึรโหฐาน ส่วนการค้นเพื่อหาพยานหลักฐานอื่นต้องมี “พยานหลักฐานตามสมควร” ว่าสิ่งของที่ต้องการค้นซุกซ่อนอยู่ในทึรโหฐานนั้น ทั้ง 2 กรณีเจ้าพนักงานจึงใช้เหตุสงสัยตามควรในการค้น ไม่ได้และเป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ตรวจค้นที่จะต้องแสวงหาพยานหลักฐานให้ได้นั้นเชื่อโดยปราศจากความสงสัย รวมถึงการค้นในเวลากลางคืนที่ยังมีเงื่อนงำและข้อจำกัดในการใช้อำนาจตรวจค้น และค้นตัวบุคคลซึ่งมีสิ่งของที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดไว้ในครอบครองหรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีไม่ได้ ส่วนการค้นยานพาหนะประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่ได้บัญญัติหลักเกณฑ์และวิธีการค้นเอาไว้การค้นในกรณีผู้ครอบครองหรือเจ้าของกรรมสิทธิ์ควบคุมรถอยู่ในขณะตรวจค้นใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการค้นตัวบุคคลในทึรโหฐานแต่ในกรณีไม่มีผู้ใดควบคุมยานพาหนะนั้น ไม่มีกฎหมายบัญญัติใดบัญญัติให้ตรวจค้นได้ จึงอาจไม่มีพยานหลักฐานในการดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายและต้องปล่อยให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายหลุดพ้นจากการถูกดำเนินคดีและกลับไปกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายก่อให้เกิดความเสียหายในวงกว้างสร้างความหวาดกลัวให้กับประชาชนและทำลายความมั่นคงของรัฐ เว้นแต่การค้นโดยไม่มีหมายค้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 และพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ซึ่งให้ค้นในเคหสถานได้เมื่อ “มีเหตุอันควรเชื่อหรือมีเหตุสงสัยตามควร” เท่านั้น ทั้งกรณีการค้นเพื่อหาตัวบุคคลและพยานหลักฐานอื่นในทึรโหฐาน และให้มีอำนาจค้นตัวบุคคลซึ่งมีสิ่งของที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดไว้ในครอบครองหรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีรวมถึงการบัญญัติหลักเกณฑ์การค้นยานพาหนะไว้อย่างชัดเจน หรือในกระบวนการยุติธรรมในคดีก่อการร้ายในภาวะฉุกเฉินหรือภาวะวิกฤตพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2457 พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2457 และพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ได้ให้อำนาจในการค้นทึรโหฐานอย่างกว้างขวางเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและระงับเหตุร้ายแรงได้ทันที แต่อย่างไรก็ตามการค้นในภาวะฉุกเฉินหรือภาวะวิกฤตโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2457 จะเรียกหรือค่าเสียหายหรือค่าปรับอย่างหนึ่งอย่างใดแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารอันเกิดแก่ความเสียหายซึ่งเกิดขึ้นอย่างหนึ่งอย่างใดในเรื่องอำนาจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารไม่ได้เลย ซึ่งขัดต่อหลักนิติธรรมที่ได้กำหนดสาระสำคัญให้รัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจและต้องใช้อำนาจตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้น และอาจถูกฟ้องดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญาได้

จากข้อค้นพบจากการวิจัยสรุปว่า การค้นเป็นมาตรการที่เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจค้นได้กระทำตามที่กฎหมายบัญญัติเพื่อให้การสืบสวนสอบสวน ได้สวนมูลฟ้อง การพิจารณาและการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลบังเกิดผลตามความมุ่งหมายและการกำหนดให้เจ้าพนักงานมีอำนาจอย่างกว้างขวางในการใช้ดุลยพินิจในการค้นโดยไม่มีหมายค้นแต่มีความจำเป็นเร่งด่วนโดยกำหนดให้เข้าไปค้นในเคหสถาน หรือสถานที่ใด ๆ ไม่ว่าเวลาใดเพื่อตรวจค้น เมื่อมีเหตุสงสัยตามสมควรว่ามีบุคคลที่มีเหตุสงสัยว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายหลบซ่อนอยู่ รวมทั้งมีอำนาจค้นเพื่อหาสิ่งของมีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือ ได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้บุคคลนั้นจะหลบหนีหรือทรัพย์สินนั้นจะถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม และให้มีอำนาจค้นตัวบุคคลเมื่อมีเหตุสงสัยตามสมควรว่ามีสิ่งของซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิดหรืออาจเป็นพยานหลักฐานในคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายซุกซ่อนอยู่ด้วย รวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้นยานพาหนะอย่างชัดเจน ก็จะทำให้การค้นโดยเฉพาะเพื่อการสืบสวนสอบสวนเกิดผลตามความมุ่งหมายสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้อง ลงโทษได้

ผลการวิจัยในเรื่องการค้นโดยการกำหนดการค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นแต่มีเหตุสงสัยตามสมควรและการค้นตัวบุคคลหรือยานพาหนะนั้น ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่รัฐอย่างกว้างขวางในการค้นโดยมีความมุ่งหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายตามทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมซึ่งเป็นทฤษฎีที่เน้นการส่งเสริมประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมโดยมุ่งเน้นควบคุม ระวัง และปราบปรามอาชญากรรมเป็นหลัก แต่ในขณะเดียวกันการกระทำบางอย่างโดยเฉพาะการค้นในเวลากลางคืนที่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมากเกินไปได้กำหนดให้ต้องมีการควบคุมการปฏิบัติโดยผู้บังคับบัญชาระดับยศพันตำรวจตรีหรือเทียบเท่าเพื่อป้องกันการกระทำโดยมิชอบหรือเกินขอบเขตแห่งความจำเป็นอันเกิดจากการค้นนั้น ซึ่งสอดคล้องกับส่วนทฤษฎีกระบวนการนิติธรรมเป็นทฤษฎีที่ยึดถือกฎหมายเป็นสำคัญและเน้นรูปแบบที่ให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและต่อต้านการใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา 33 บัญญัติว่าบุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน วรคสอง บัญญัติว่า การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครองหรือการค้นเคหสถานหรือที่รโหฐานจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะมีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายกำหนด โดยการบัญญัติกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการค้นที่ชัดเจนทำให้เจ้าหน้าที่มีกรอบการใช้อำนาจอย่างชัดเจนและใช้อำนาจถูกต้องตามวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ของกฎหมายสอดคล้องกับหลักนิติธรรมในประเด็นการใช้อำนาจต้องใช้อำนาจตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้น และอาจถูกฟ้องร้องได้ทั้งทางแพ่งและทางอาญาโดยผู้เสียหายซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้อำนาจนั้นตามหลักการแบ่งแยกการใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการให้มีการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันตามหลักการพื้นฐานของหลักนิติรัฐ

1.4 การจับกุมและควบคุมตัว ได้แก่ การจับกุมโดยไม่มีหมายจับแต่มีพฤติการณ์ อันควรสงสัย และการควบคุมตัวในชั้นจับกุมเป็นเวลาสามสิบวัน โดยไม่ถือว่าเป็นการควบคุมตัวโดยพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาการจับบุคคลโดยมีเหตุสงสัยตามสมควรว่าเป็นผู้ก่อการร้ายไม่สามารถจับได้โดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาล เว้นแต่บุคคลที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้ก่อการร้ายในพื้นที่ที่ประกาศใช้กฎอัยการศึกตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. 2457 เจ้าหน้าที่ทหารมีอำนาจเข้าควบคุมตัวบุคคลที่สงสัยว่าเป็นผู้ก่อการร้ายได้มีกำหนด 7 วัน เพื่อสอบถามหรือตามความจำเป็นของราชการทหารได้และหากมีพยานหลักฐานว่าบุคคลดังกล่าวกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ก็ส่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไปจนกว่าศาลจะพิจารณาพิพากษา แต่ในพื้นที่อื่นเจ้าหน้าที่ไม่อาจใช้อำนาจทำการจับกุมโดยเหตุสงสัยตามสมควรได้ การจับโดยไม่มีหมายจับจึงต้องเป็นความผิดซึ่งหน้าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเท่านั้น เมื่อมีเหตุสงสัยตามสมควรว่าบุคคลใดเป็นผู้ก่อการร้ายเพียงเท่านั้นจึงต้องปล่อยตัวบุคคลดังกล่าวไป และอาจกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกซึ่งความผิดฐานก่อการร้ายเป็นภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาลและเป็นภัยอย่างยิ่งต่อมวลมนุษยชาติ ส่วนการควบคุมตัวนั้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 83 กำหนดให้นำตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการพนักงานสอบสวนโดยทันที และมาตรา 87 กำหนดให้พนักงานสอบสวนควบคุมตัวไว้เพื่อสอบสวนได้นานเพียงสี่สิบแปดชั่วโมงเท่านั้น ด้วยเหตุผลระยะเวลาที่จำกัดไม่เพียงพอต่อการรวบรวมพยานหลักฐานอันเกิดจากตัวผู้ต้องหา นั้น ทำให้ได้พยานหลักฐานไม่ครบถ้วนเพียงพอที่จะพิสูจน์ข้อเท็จจริงและพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยนำไปสู่การสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการหรือการพิพากษายกฟ้องของศาล แม้ในพื้นที่ที่มีการประกาศใช้กฎหมายพิเศษอย่างพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. 2457 ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยได้ไม่เกินเจ็ดวันเพื่อประโยชน์ของทางราชการทหาร และพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ได้กำหนดให้เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแล้วพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมและควบคุมตัวบุคคลที่สงสัยไว้ได้ไม่เกินเจ็ดวันและสามารถขยายระยะเวลาการควบคุมตัวได้อีกครั้งละไม่เกินเจ็ดวันแต่รวมกันทั้งหมดแล้วไม่เกินสามสิบวัน ซึ่งกฎหมายเหล่านี้ได้ชื่อว่าเป็นกฎหมายพิเศษคงต้องใช้เพียงระยะเวลาที่จำกัดเท่านั้น แต่หากเหตุการณ์ความไม่สงบยังคงมีอยู่จึงเป็นพันธะหน้าที่ของรัฐที่จะต้องมีการบัญญัติขึ้นมาให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในรูปแบบนั้น ๆ โดยเฉพาะ ประกอบกับพยานหลักฐานที่ได้มาโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายพิเศษดังกล่าวยังปัญหาเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานในชั้นศาลด้วย

จากข้อค้นพบของการวิจัยสรุปว่า การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการโดยการเพิ่มอำนาจเจ้าหน้าที่คดีก่อการร้ายหรือพนักงานสอบสวนคดีก่อการร้ายสามารถกระทำได้ภายใต้กฎหมายนี้ โดยการเพิ่มอำนาจให้มีอำนาจให้จับได้เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ

การก่อการร้าย โดยเหตุสงสัยนั้นอย่างน้อยต้องมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันได้ใช้หรืออาจใช้ในการกระทำความผิดได้ หรือมีบุคคลใดร้องทุกข์หรือกล่าวโทษว่าบุคคลดังกล่าวมีพฤติกรรมเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย เพื่อให้เจ้าหน้าที่คดีก่อการร้ายหรือพนักงานสอบสวนคดีก่อการร้ายใช้ดุลยพินิจกว้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายอันเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งได้รับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยเอาไว้ให้การจับกุมสามารถทำได้เฉพาะมีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือเป็นการจับตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้น ส่วนการควบคุมตัวได้กำหนดให้อำนาจเจ้าหน้าที่คดีก่อการร้ายหรือพนักงานสอบสวนคดีก่อการร้ายควบคุมตัวผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายได้เป็นเวลาไม่เกินสามสิบวันเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนแต่ต้องได้รับอนุญาตจากศาล เพื่อควบคุมการการใช้ดุลยพินิจและการปฏิบัติไม่ให้ควบคุมนานเกินความจำเป็นอันจะกระทบสิทธิและเสรีภาพเกินขอบเขตแห่งความจำเป็นของความสมเหตุสมผล ดังนั้น จึงมีกรอบการใช้อำนาจตามกฎหมายอย่างชัดเจนเพื่อป้องกันการใช้อำนาจเกินไปกว่าวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ของกฎหมายอันเป็นผลมาจากความไม่ชัดเจนของกฎหมายและมุ่งเน้นตามทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมแต่ก็ยังให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามทฤษฎีกระบวนการนิติธรรมเพื่อประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานในการประกันศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษได้มากขึ้น โดยปราศจากข้อโต้แย้งด้านสิทธิมนุษยชน ส่งผลให้กระบวนการยุติธรรมในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายมีประสิทธิภาพมากขึ้นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายมีความเกรงกลัวต่อการกระทำความผิดและเป็นกระบวนการยุติธรรมที่ได้รับการนับถือในระดับสากล

2. การดำเนินคดีชั้นพิจารณา ให้การพิจารณาคดีก่อการร้ายใช้หลักการพิจารณาคดี แบบไต่สวน (Inquisitorial System) และมีผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะผู้พิพากษาคดี

หลักการดำเนินคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากฎหมายไม่ได้กำหนดเกณฑ์ให้ศาลมีบทบาทในการค้นหาความจริงอย่างชัดเจนทำให้การดำเนินคดียังคงหลักการดำเนินคดีในระบบกล่าวหาโดยถือเป็นหน้าที่ของคู่ความในการต่อสู้คดีกันศาลจะวางตัวเป็นกลางคอยควบคุมมิให้มีการกระทำผิดกติกาและมีการแพ้ชนะกันด้วยเหตุผลทางเทคนิคในการต่อสู้คดีทำให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายจำนวนมากหลุดพ้นจากการถูกดำเนินคดีโดยการให้หลักการดำเนินคดีในระบบกล่าวหา และการพิพากษาคดีไม่มีระบบผู้พิพากษาสมทบจึงมีแต่ผู้พิพากษาอาชีพเท่านั้นในการพิจารณาคดีก่อการร้ายโดยการวินิจฉัยข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานอันนำไปสู่การปรับบทกฎหมายเพื่อพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งในคดีทำให้คดีก่อการร้ายซึ่งเป็นคดีละเอียดอ่อนและมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดในหลายปัจจัยและหลายเหตุผลไม่อาจที่จะมีบุคคลภายนอกซึ่งไม่ใช่ นักกฎหมาย ได้มีโอกาสมองสภาพปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดและพิจารณาหาสาเหตุและแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อช่วยให้ผู้พิพากษาได้ใช้ดุลยพินิจในการมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอย่างถูกต้องเหมาะสม

จากข้อค้นของการวิจัยสรุปว่า คดีก่อการร้ายเป็นคดีที่สลับซับซ้อนมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายและเป็นคดีที่มีการกระทำความผิดโดยปกปิดวิธีดำเนินการหรือทำลายพยานหลักฐานและกระทำในลักษณะองค์กรหรือเครือข่ายขบวนการยากแก่การสืบสวนสอบสวนติดตามจับกุมตัวมาดำเนินคดีตามกฎหมายหรือยากแก่การแสวงหาพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ กระบวนการยุติธรรมการกำหนดให้ใช้รูปแบบการพิจารณาคดีในระบบไต่สวนจึงเป็นกระบวนการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อนำไปสู่การพิจารณาพิพากษาที่ครบถ้วนถูกต้องในทุกประเด็น รวดเร็วและเป็นธรรมและทำให้ทุกองคาพยพในกระบวนการยุติธรรมต่างมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อเท็จจริง รวมถึงศาลก็ต้องมีบทบาทในเชิงรุกในการค้นหาความจริงโดยศาลต้องใช้ความรู้ความสามารถในการดำเนินคดีเป็นอย่างมากและเพื่อไม่ให้มีการเพิกชนะกันด้วยเหตุผลทางเทคนิคในการต่อสู้คดีและการกำหนดให้มีผู้พิพากษาสมทบซึ่งไม่ใช่พนักงานทนายได้มีโอกาสมองสภาพปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดและพิจารณาหาสาเหตุและแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อช่วยให้ผู้พิพากษาได้ใช้ดุลยพินิจในการมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอย่างถูกต้องเหมาะสมเท่านั้น โดยไม่ทำลายความเป็นกลางและอิสระในการตัดสินคดีของผู้พิพากษาสอดคล้องกับหลักนิติธรรมในประเด็นสาระสำคัญหลักความเป็นอิสระและเป็นกลางในการพิจารณาพิพากษาคดีของตุลาการซึ่งต้องมีความเป็นอิสระและความเป็นกลางอย่างแท้จริงโดยไม่มีอคติในการปฏิบัติหน้าที่

3. การดำเนินคดีชั้นหลังพิจารณาพิพากษา กำหนดให้นำวิธีการฝึกอบรมแทนการลงโทษ

ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายบางรายไม่ใช่บุคคลที่มีความชั่วร้ายโดยสันดาน แต่ด้วยความเชื่อหรือเหตุผลบางประการที่ต้องการให้เกิดความเปลี่ยนแปลงตามความประสงค์ที่ตนหรือกลุ่มของตนต้องการแต่ไม่อาจใช้วิธีการสันติวิธีหรือวิถีทางโดยชอบด้วยกฎหมายได้จึงได้ใช้ความรุนแรงตอบโต้หรือทำลายพลังอำนาจรัฐเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามตามประสงค์ของตน หรือของกลุ่มซึ่งปัจจุบันในคดีก่อการร้ายในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้ กอ.รมน. เป็นผู้รับผิดชอบในการป้องกันปราบปรามระงับ ยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรนั้นภายในเวลาที่กำหนด พระราชบัญญัติรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 กำหนดให้ใช้วิธีการเข้ารับการอบรมในสถานที่ที่กำหนดเป็นเวลาไม่เกินหกเดือนแทนการดำเนินคดีอาญาได้หากพิจารณาแล้วเห็นว่าจะประโยชน์ต่อการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรอันเป็นกระบวนการแทนการดำเนินคดีอาญาแต่ในกรณีจำเลยเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจนมีการฟ้องศาลแล้ว ไม่สามารถใช้มาตรการฝึกอบรมได้ซึ่งทำให้จำเลยต้องรับโทษตามคำพิพากษาหากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าจำเลยกระทำความผิดจริงหรือในกรณีกระทำความผิดที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายที่กระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่อื่นก็ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมตามปกติไม่อาจที่จะใช้กระบวนการแทนการลงโทษได้ อันเป็นภาพลักษณ์ในเชิงลบของกระบวนการยุติธรรมซึ่งผู้ร่วมกระทำความผิดคดีเดียวกันหรือกระทำความผิดในลักษณะเดียวกันได้รับผลที่แตกต่างกันเนื่องจากเงื่อนไขของกระบวนการยุติธรรม และการลงโทษก็ไม่ใช่วิธีการที่ดีที่สุดที่จะทำให้จำเลยกลับใจเป็นคนดี

อีกทั้งยังทำให้จำเลยที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่ไม่ใช่ตัวการสำคัญอย่างเช่นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายต้องเข้าไปอยู่รวมกันกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายรายสำคัญ และได้รับการกระตุ้นหรือช่วยส่งเสริมให้เกิดความสีกเหิมเมื่อหลุดพ้นจากการรับโทษจึงกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก

จากข้อค้นพบของการวิจัยสรุปว่า การให้โอกาสผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่มีโทษเล็กน้อย และกระทำความผิดเพราะหลงผิดหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ได้ปรับเปลี่ยนทัศนคติหรือแนวความคิดและกลับมาอยู่ในสังคมรวมถึงการให้ความร่วมมือกับรัฐในการแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ตามแนวทางเดียวกับกระบวนการแทนการดำเนินคดีอาญาดังที่ปรากฏในพระราชบัญญัติรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 ซึ่งจะทำให้ผู้ที่กระทำความผิดครั้งเดียวกันหรือกระทำความผิดในลักษณะเดียวกันได้รับผลจากการกระทำความผิดเหมือนกันแสดงให้เห็นถึงมาตรฐานของกระบวนการยุติธรรม และยังเป็นการคืนคนดีสู่สังคมโดยมีเจตนารมณ์เดียวกันกับทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูโดยทฤษฎีนี้เชื่อว่าการลงโทษควรมีเพื่อแก้ไขเพื่อฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับตัวเป็นคนดี ไม่ให้กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก และช่วยให้ผู้กระทำความผิดกลับคืนสู่สังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขอีกครั้ง

ข้อสรุปของผลการวิจัยนี้ เมื่อนำไปสู่การพิสูจน์สมมติฐานการวิจัย ที่กำหนดว่า “การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายโดยการมีกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเฉพาะที่มีโครงสร้างกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายในชั้นก่อนพิจารณา ชั้นพิจารณา พิพากษา ชั้นหลังพิจารณาพิพากษา จะส่งผลให้สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษได้มากขึ้นและลดปัญหาการก่อการร้ายลงไปได้”

สรุปผลการพิสูจน์สมมติฐานการวิจัย ได้ว่า คำตอบที่ได้มาเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย คือ การมีหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณา คดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่เหมาะสม พร้อมทั้งมีกฎหมายต้นแบบที่มีโครงสร้างองค์ประกอบของกฎหมายประกอบด้วยการดำเนินคดีในชั้นก่อนพิจารณาชั้นพิจารณาพิพากษา ชั้นหลังพิจารณาพิพากษา ที่นำมาใช้บังคับเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษได้มากขึ้นและลดปัญหาการก่อการร้ายลงไปได้

จากคำตอบนี้นำไปสู่โครงสร้างของกฎหมายที่สอดคล้องกับคำตอบที่ได้มา โครงสร้างของกฎหมายประกอบด้วย โครงสร้างร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีก่อการร้าย พ.ศ.

หมวด ๑ การสืบสวน (มาตรา ๖ - มาตรา ๙)

หมวด ๒ การสอบสวน (มาตรา ๑๐ - มาตรา ๑๓)

หมวด ๓ การขึ้น (มาตรา ๑๔ - มาตรา ๑๕)

- หมวด 4 การจับกุมและควบคุมตัว (มาตรา 16 - มาตรา 17)
- หมวด 5 วิธีพิจารณาคดีในศาลชั้นต้น (มาตรา 18 - มาตรา 20)
- หมวด 6 อุทธรณ์และฎีกา (มาตรา 21)
- หมวด 7 การลงโทษ (มาตรา 22)

ข้อเสนอแนะ

1. แนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การจัดทำกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรม โดยกรรมาธิการพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรม พ.ศ. ... จะทำให้มีต้นแบบในการตรากฎหมายกลางด้านวิธีสบัญญัติที่มีความเป็นเอกภาพ สำหรับการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในกระบวนการดำเนินคดีทั้งในชั้นก่อนพิจารณาชั้นพิจารณา และชั้นหลังพิจารณาพิพากษา และไม่มีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา มีกรอบการใช้ดุลยพินิจที่ชัดเจนตรวจสอบได้และเพื่อให้

ร่างกฎหมายต้นแบบที่ได้จากการศึกษาวิจัย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม หน่วยงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมควรผลักดันร่างกฎหมายตามขั้นตอนออกกฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เพื่อให้มีผลบังคับใช้ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

จากการศึกษาวิจัยยังพบว่ามีประเด็นที่สามารถนำไปสู่การศึกษาวิจัยต่อไปได้ เพื่อให้ประเทศไทยมีกฎหมายและมาตรการด้านการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยควรศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นดังต่อไปนี้

(1) การจัดตั้งศาลอาชญาคดีความมั่นคงหรือศาลก่อการร้ายเป็นศาลที่มีความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ เป็นการเฉพาะโดยใช้กระบวนการวิธีพิจารณาความตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ.

(2) การกำหนดฐานความผิดและโทษสำหรับความผิดฐานก่อการร้ายโดยพิจารณาจากมูลเหตุจูงใจหรือเจตนาที่แท้จริงในการกระทำความผิดในแต่ละกรณีอย่างชัดเจนตามบริบทของสังคมไทย โดยต้องไม่ซ้ำซ้อนกับฐานความผิดอื่นที่มีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ร่วมกันจากความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา

(3) การคุ้มครองพยาน โดยศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการจัดตั้งองค์กรหรือชุดปฏิบัติการพิเศษของสำนักงานคุ้มครองพยานเองที่มีศักยภาพและความพร้อมในการคุ้มครองชีวิต และทรัพย์สินของพยาน ได้จริงในระยะยาว

บรรณานุกรม

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์, *หลักการพื้นฐานกฎหมายมหาชน* (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2556).

พรเพชร วิชิตพลชัย, *คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน* (กรุงเทพฯ: เทน โกรว, 2542).

อรรถพล همانสนิท, “ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ความท้าทายของ SMEs ยุคดิจิทัล” (2562) 10:2 วารสารคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

โสภณ รัตนกร, *คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน* (กรุงเทพฯ: นิติบรรณการ, 2542).

Herberd L. Packet, *The Limits of the Criminal Sanction* (California: Stanford University Press, 1968).

